

ผลงาน นวัตกรรม ประจำปี 2560

ชื่อเรื่อง สเปรย์พ่นระงับปวด “คุณพระช่วย”

ประเภทผลงาน ☒ ด้านการรักษาพยาบาล ☐ ด้านการสนับสนุนบริการ

☐ ด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

ชื่อเจ้าของผลงาน นางสาวณัฐกานต์ รุจิวงษ์สิริกุล ตำแหน่ง แพทย์แผนไทย

หน่วยงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองตำลึง อ.พานทอง จ.ชลบุรี

1. ขอบปัญหา/สาเหตุ /บริบท

เนื่องจากในปัจจุบันผู้ที่มารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองตำลึงที่มีอาการเกี่ยวกับระบบกล้ามเนื้อ ในปี 2558 มีจำนวน 1,026 คน และเพิ่มขึ้นในปี 2559 จำนวน 1,208 คน คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้น 17.74% ซึ่งผู้ป่วยที่มารับบริการด้วยอาการเกี่ยวกับระบบกล้ามเนื้อนั้น จะได้รับยานวดแก้ปวดทุกคน คิดเป็น 100% ซึ่งยานวดแก้ปวดแผนปัจจุบันมี Methyl salicylate เป็นส่วนประกอบ ถ้าใช้ปริมาณมากๆ หรือบริเวณกว้างอาจเกิดพิษได้ เช่น คลื่นไส้ อาเจียน มึนงง หูอื้อ ท้องร่วง หายใจถี่และถี่ หลับใน และอาการทางจิต และจากการสำรวจพฤติกรรมการรักษาพบว่าทางออกของผู้ป่วยส่วนใหญ่คือการพึ่งยาชุดและยาแก้ปวดเมื่อยต่างๆหรือยาที่มีส่วนผสมของสเตียรอยด์ โดยอาการไม่พึงประสงค์ที่พบมากคือ หน้ากลม รูปร่างกลม ตัวบวม อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร มีไข้ ปวดตามข้อ ระบายเคืองกระเพาะอาหารและลำไส้ ท้องผูก ภูมิคุ้มกันลดลง และไตวาย ซึ่งก็ต้องสูญเสียรายได้ในการรักษาต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด ทางคณะผู้จัดทำจึงเห็นถึงความสำคัญในการใช้ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยทดแทนเพื่อช่วยบรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ โดยในที่นี่จะเป็นยาทาภายนอกชื่อตำรับ”ยาทาพระเส้น”

2. สมาชิกทีม

-

3.วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดการใช้และค่าใช้จ่ายในการซื้อยานวดแผนปัจจุบัน
2. เพื่อผลักดันให้ยาสมุนไพรไทยเป็นตัวเลือกหนึ่งสำหรับผู้บริโภค

4. ตัวชี้วัด

1. ลดการใช้และค่าใช้จ่ายในการซื้อยานวดแก้ปวด
2. นวัตกรรมคุณพระช่วย สามารถลดอาการปวดของผู้ป่วยได้ ร้อยละ 80 และผู้ป่วยมีความพึงพอใจร้อยละ 80

5. ระยะเวลาดำเนินการ

7 มีนาคม 2560 - 22 มิ.ย. 2560

6. กิจกรรมการพัฒนา

1. ปรึกษาภายในกลุ่มเพื่อหาหัวข้อโครงการยาและหาข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อของโครงการยา
2. เตรียมจัดซื้อวัตถุดิบในการทำยา โดยประกอบไปด้วย
 - ด้วยยา 13 ชนิด ได้แก่ พริกไทย กระชาย ข่า หอม กระเทียม มหาหิงค์ ยาดำ อย่างละ 1 ส่วน ตะไคร้หอม ใบขี้เหล็ก ใบตองแตก ใบมะขาม ใบเลี่ยน อย่างละ 4 ส่วน ใบมะคำไก่ 16 ส่วน ราคา 150 บาท
 - โดยใช้เหล้าขาว หรือน้ำส้มสายชู เป็นกระสายยา (ในที่นี้ใช้เหล้าขาว) ราคาขวดละ 90 บาท
 - ขวดสเปรย์ ราคาขวดละ 12.50 บาท
3. ทดลองทำยาทาพระเส้น

4. ทดลองใช้ยาทาพระเส้นกับผู้ป่วยที่มารับบริการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองตำลิ่ง
5. สรุปและรวบรวมข้อมูล
6. นำเสนอนวัตกรรม

7. การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง/ผลการพัฒนา

- สามารถลดอัตราการใช้นานวดแก้ปวดได้

	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560 – เดือนมี.ค.60	เม.ย.60 ก่อน ทำนวัตกรรม	พ.ค. 60 เริ่ม ใช้นวัตกรรม
จำนวนยานวด แก้ปวดที่จ่าย (หลอด)	1,460	1,913	452	153	116

- สามารถลดค่าใช้จ่ายในการซื้อยานวดแก้ปวดได้ ดังนี้

ยานวดแก้ปวด	40 บาท
สเปรย์พ่นระงับปวด	33.93 บาท
ลดค่าใช้จ่ายไปได้	6.07 บาท

การประเมินผลนวัตกรรมคุณพระช่วย คณะผู้จัดทำได้ทำการประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามร่วมกับ การสัมภาษณ์ โดยการทดลองใช้นวัตกรรมคุณพระช่วย กับผู้รับบริการแพทย์แผนไทยจำนวน 15 ราย ได้ผลการประเมินดังนี้

- นวัตกรรมคุณพระช่วย สามารถลดอาการปวดของผู้ป่วยได้ ร้อยละ 85 ผู้ป่วยมีความพึงพอใจ ร้อยละ 65 เนื่องจากกลิ่นของผลิตภัณฑ์ค่อนข้างแรงและฉุน จึงต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปรับปรุงสูตรต่อไป

ทั้งนี้สามารถลดราคาสเปรย์พ่นระงับปวดได้อีกโดยการเปลี่ยนน้ำกระสายยาจากเหล้าขาวเป็นน้ำส้มสายชู

8. บทเรียนที่ได้รับ

- นำนวัตกรรมไปเผยแพร่ เพื่อสร้างอาชีพให้กับผู้ที่สนใจ
- นำนวัตกรรมไปเผยแพร่ที่โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลหนองตำลึง ทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้ มีสังคม มีความสุข